

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan:

12.5.1988 Tarih ve 88/12944 Sayılı Kararnameye İlişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu Hakkında 6 Sayılı Tebliğ¹

(26.8.1989 tarih ve 20264 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.)

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğin amacı, Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na yapılacak kesintilerin, bu Fon'dan ihtisas kredilerine ödenecek primlerin oranı ile uygulamaya ilişkin esas ve şartları belirlemektir.

Fon'a Yapılacak Kesintiler

Madde 2- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na yapılacak kesinti oranları aşağıdadır.

Fon Kesinti Oranı		
A	Bankalar ve Finansman şirketlerince kullanılan	
	a) Tüketici kredilerinde (Gerçek kişilere ticari amaçla kullanılmamak kaydıyla kullanılan krediler)	% 10
	b) Diğer kredilerde	% 3²
B	Bankalar ve finansman şirketlerinin yurtdışından sağladıkları kredilerde	% 0
C	Bankalar ve finansman şirketleri dışında Türkiye'de yerleşik kişilerin yurtdışından sağladıkları kredilerde	% 3²
D	Kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekline göre yapılan ithalatta	% 3²

İhracatın finansmanı için Türk Lirası veya döviz olarak kullanılan krediler ile

Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından ihracatın finansmanı için sağlayacağı kredilerde (ihracatı teşvik belgesi, dahilde işleme izin belgesi ve vergi, resim ve harç istisnası belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin finansmanında kullanılanlar dahil) ve İhracatı Teşvik Belgesi ile Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme sekline göre yapılan ithalatta, yukarıdaki oranlar sıfır olarak uygulanır.

Türkiye'de kurulmuş bankaların yabancı bankalar veya yurtdışındaki kendi şubeleri adına yurtiçinden kabul ettikleri mevduat veya aracılık ettikleri havalelerle karşılıklı olarak yurt dışından açtırılan mevduat hesapları ile havale olarak gelen ve Türkiye'de yerleşik kişilerin kullanımına sunulan paralar bu Tebliğ uygulamasında kredi olarak kabul edilir. (Fiduciary işlemler)

(A), (B) ve (C) bölümlerinde belirtilen kredilerde fon kesintileri, Türk Lirası kredilerde tahakkuk ettirilen faiz tutarı üzerinden, dövize endeksli ve diğer endeksli kredilerde, borç bakiyesine ilişkin kur farkı veya endeks farkı ile dönem faizinin cari kurdan Türk Lirası karşılığı veya fark faizin (spread) toplam tutarı üzerinden, tahakkuk ettirilen faizlere ek olarak, döviz ve altın kredilerinde kredinin kullanıldığı tarihte, kredinin anapara tutarı ve altın miktarı üzerinden hesaplanarak Fon'a yatırılır. Döviz kredileri ile ilgili fon kesintilerinin hesaplanmasında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kurları, altın kredilerinde ise kredinin kullanıldığı tarihten bir iş günü önce İstanbul Altın Borsası'nda oluşan ağırlıklı ortalama fiyat esas alınır. ⁶

(D) bölümünde belirtilen kredilerde fon kesintisi; ithalat tutarının, fon kesintisinin yatırıldığı tarihteki gösterge niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınarak bulunacak Türk Lirası karşılığı üzerinden hesaplanarak gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten önce bankalara veya özel finans kurumlarına yatırılır. ⁶

Fon'a Kesinti Yapılmayacak Krediler

Madde 3- Aşağıda belirtilen kredilerden Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na kesinti yapılmaz.

- 1) T.C. Ziraat Bankası (Teşvik belgesiz orta ve uzun vadeli tarımsal sanayi kredileri hariç) ve T.Halk Bankası'nca kullanılan ihtisas kredileri ile T.Kalkınma Bankası tarafından doğrudan veya ticari bankalar aracılığı ile kullanılan turizm ihtisas kredileri,
- 2) Konut ve yapı tasarrufu kredileri ile gerçek kişilere kendi ihtiyaçları için kullanılan konut inşaat kredileri.
- 3) Yurt içi bankalararası krediler ile finansman şirketlerinin bankalardan kullandığı krediler,

4) Kredilerin, Hazine kaynaklı fonlar dahil, Kanun, Kanun Hükümünde Kararname, Kararname, Tebliğ ve Yönetmelik gibi çeşitli mevzuat hükümlerine göre kurulan fonlardan kullandırılan kısmı,

5) Tasfiye Olunacak Alacaklar Hesabı ile Zarar Niteliğindeki Krediler ve Diğer Alacaklar Hesabına alınan krediler (1 inci Grup Teminatlı Krediler hariç)⁶,

6) Bankalarca, yurt dışındaki kişilere açılacak krediler,

7) Kurucu bankalarca yatırım fonlarına verilen avanslar,

8) Yurtdışındaki işlerle ilgili olarak yurtiçindeki bankalardan veya yurtdışından alınacak döviz kredileri,

9) Petrol (Petrol mahsulleri dahil), gübre, gübre hammadresi, buğday, arpa ithalatının finansmanı amacıyla kullanılacak döviz kredileri,

10) İlgili Kanun hükümlerine göre işlemleri fonlardan muaf tutulan Kurum ve Kuruluşlar ile Hazine ve T.C. Merkez Bankası'nın aldığı krediler,

11) T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu ile Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu'nun kullandıkları krediler (Müessese, teşebbüs ve iştirakleri hariç),

12) Bağlı muamele ve takas,

13) Bankalarca yapılan vadeli ihracat alacakları ile ilgili iskonto işlemlerinden senetleri reeskonta kabul edilenler,

14) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan krediler,

15)³.....

16) Yurtdışındaki ihracat kredi veya ihracat kredisi sigorta kurumları ile bu ülkelerin kredi garanti programları çerçevesinde yapılacak ithalatın finansmanında kullanılmak üzere bankaların borçlu sıfatıyla sağladıkları krediler ile ortalama vadesi asgari 2 yıl olmak kaydıyla, bu kredilerin ithalatçıya kullandırılan kısmı,

17)³....

18) Kuyumculukla işigal eden gerçek ve tüzel kişilerce kullanılan altın kredileri,⁶

19) İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Takas ve Saklama Bankası A.Ş. nezdinde kurulan Borsa Para Piyasası işlemleri,

20) Türkiye’de yerleşik kişilerce yurt dışından sağlanan, ortalama vadesi asgari 1 yıl olan döviz ve altın kredileri (Fiduciary işlemler hariç),⁶

21) Kitap ithalatının finansmanı için kullanılan krediler.

22) Finansman şirketlerince, münhasuran tarıma yönelik mal alımı için tarım kooperatifleri üyesi çiftçilere kullandırılan 2 milyar Türk lirasına kadar olan krediler.

23) Faktoring şirketleri tarafından yurt dışından ihracat faktoringi amacıyla sağlanan ve bu amaçla kullandırılan fonlar

24) Türkiye’de yerleşik kişilerce, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait olan bir bankanın yurt dışı şubelerinden ortalama vadesi asgari 1 yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, hisselerinin çoğunluğu Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu’na ait başka bir bankaca devralınanlar,

25) 4389 sayılı Bankalar Kanunu’nun devir ve birleşmeye ilişkin hükümleri çerçevesinde devredilen, devralan veya birleşen bankaların yurt dışındaki şubelerinden, Türkiye’de yerleşik kişilerce, ortalama vadesi asgari 1 yıl olarak sağlanmış olan döviz kredilerinden, kredinin kullanıldığı yurt dışı şubenin faaliyetine son verilmiş olması nedeniyle, devralan bankaya veya birleşme sonucu oluşan bankaya devrolunanlar,

Fon Kesintilerinin Yatırılma Zamanı

Madde 4- a) Bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketleri, bu Tebliğin 2 nci maddesine göre hesaplanacak fon kesintilerini,

- Türk Lirası kredilerde (Endeksli krediler dahil) faiz tahakkukunu,

-Döviz kredilerinde kredisinin kullanıldığı veya kullandırıldığı tarihi,

- Kredili ithalatta tahsilatı,

izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu’na yatırmak zorundadırlar.

b) Müeyyide uygulanması nedeniyle Gümrük idarelerince yapılan fon tahsilatları haftalık olarak Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu’na aktarılır.

Destekleme Primi Oranları

Madde 5-⁷

Destekleme Primi Ödeme Esasları

Madde 6-⁷

Destekleme Primlerinden Yararlanmayan İhtisas Kredileri

Madde 7-⁷

Destekleme Primi İçin Başvuru

Madde 8-⁷

Fon Kesintilerinin Süresinde Yatırılmaması

Madde 9- Fon kesintilerinin süresinde yatırılmasından kredi kullanan, krediyi kullandıran veya kullanılmasına aracılık eden ve kredili ithalata tahsilatı yapan bankalar, özel finans kurumları, finansman şirketleri ve gümrük idareleri sorumludur.

Fon kesintilerinin bankalar, özel finans kurumları ve finansman şirketlerince süresinde yatırılmaması halinde yatırılmayan kısım, Fon lehine tahakkuk ettirilecek cezai faiz ile birlikte tahsil edilir.

Fon Kesintileri ve Primlerin Geri Alınması

Madde 10- Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'ndan

a) Prim ödenen ihtisas kredilerinde

Kullandıkları ihtisas kredileri ile ilgili olarak ödenmemesi gerektiği halde destekleme priminden yararlanan bankalar bu primlerin cezai faiziyle birlikte Yatırımları ve Döviz Kazandırıcı Hizmetleri Teşvik Fonu'na yatırılmasından sorumludur.

b) Fon kesintisi istisnası uygulanan krediler ile kredili ithalat işlemlerinde

i) İhracatın finansmanı için Türk Lirası veya döviz olarak kullanılan krediler ile Türkiye'de yerleşik kişilerin yurt dışından ihracatın finansmanı için sağlayıcı kredilerde (ihracatı teşvik belgesi, dahilde işleme izin belgesi ve vergi, resim ve harç istisnası belgesine bağlanmış ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerin finansmanı için kullanılanlar dahil) taahhüdün, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde gerçekleşme durumu, ilgili banka veya özel finans

kurumunca tespit edilir. taahhüdün gerçekleşmediğinin veya eksik gerçekleştiğinin tespiti durumunda, müeyyide uygulaması sonucu doğan fon kesintileri ilgili bankalar veya özel finans kurumlarınca cezai faiziyle birlikte Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu'na yatırılır.

ii) İhracatı teşvik belgesi ile dahilde işleme izin belgesi kapsamında kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekline göre yapılan ithalatta, belgede öngörülen taahhüdün, vergi, resim ve harç istisnası uygulaması paralelinde gerçekleşme durumu gümrük idarelerince tespit edilir. Taahhüdün gerçekleşmediğinin veya eksik gerçekleştiğinin tespiti durumunda müeyyide uygulaması sonucu doğan fon kesintileri gümrük idarelerince firmalardan cezai faizi ile birlikte tahsil edilir.

Cezai Faiz

Madde 11-⁴

Bilgi ve Belge Verme

Madde 12- Bu tebliğ uygulaması ile ilgili olarak destekleme priminden yararlananlar ile valilikler, bankalar ve ilgili resmi daire ve kurumlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca istenecek her türlü bilgi ve belgeyi vermekle ve gerekli görülen işlemleri yapmakla yükümlüdürler.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın uygulamaya ilişkin talimatları tebliğ hükmündedir.

Fon'dan Yapılacak Diğer Ödemeler

Madde 13-⁴

Yürürlükten Kaldırılan Tebliğler

Madde 14- Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce yürürlükte bulunan 12.5.1988 tarih ve 88/12944 sayılı Kararnameye İlişkin Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu hakkındaki Tebliğler yürürlükten kaldırılmıştır⁵.

Geçici Madde 1- Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce yatırımcılara ödenen destekleme primlerinden geri alınması gerekenler, cezai faizler ile birlikte destekleme primi uygulamasını yürütmekle görevli bankalarca geri alınır.

Geçici Madde 2- Devlet Planlama Teşkilatı Tebliği yayımlanıncaya kadar yatırımları (teşvik belgesine bağlanmayan yatırımlar dahil) yapılan destekleme primi ödemelerine ve ödenen primlerin geri alınmasına ilişkin işlemler, yürürlükten kaldırılan Kaynak

Kullanımını Destekleme Fonu ile ilgili mevzuatta yer alan hükümlere göre Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.'nce yapılır

Geçici Madde- Bu Tebliğin yayımı tarihinden önce bankalarca ve finans şirketlerince kullanılan tüketici kredilerine, temdit edilmemek şartıyla vadeleri sonuna kadar bu Tebliğin yayımı tarihinden önceki mevzuat hükümleri uygulanır. (27 No'lu Tebliğ ilave edilmiştir)

Yürürlük

Madde 15- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

29 Sıra Nolu Tebliğin Geçici Maddesi ile 2. Maddesi

Geçici Madde- Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce başlamış ithalat işlemleri ile kullanılan kredilere temdit edilmemek kaydıyla vadeleri sonuna kadar, bu Tebliğden önceki mevzuat hükümleri uygulanır.

Başlamış işlem, vadeli akreditif (kabul kredili akreditif dahil) ödeme şekline göre yapılan ithalatta, akreditifin açılmış olmasını, diğer ödeme şekillerine göre yapılan ithalatta, ithal edilecek malların gümrüğe gelmiş olmasını veya çıkış ülkesinde ihracat işlemlerinin tamamlanmış olmasını ifade eder.

Vadeli akreditif (kabul kredili akreditif dahil) ödeme şekline göre başlamış işlemlerde, akreditif tutarının aktarılması veya akreditif ödeme vadesinin temditi halinde, artırılan veya temdit edilen tuturlar bu Tebliğin 1 inci maddesinde belirtilen oranda fon kesintisine tabi tutulur.

Madde 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

30 Sıra No'lu Tebliğ Geçici ve 2. Maddesi

Geçici Madde : Bu Tebliğin yürürlüğe girdiği tarihten önceki dönemlere ilişkin destekleme primi talepleri, bu Tebliğ ile yürürlükten kaldırılan mevzuat hükümleri çerçevesinde sonuçlandırılır.

Madde 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

31 Sıra No'lu Tebliğ Geçici ve 2. Maddesi

Geçici Madde: Bu Tebliğin yürürlük tarihinden önce fon kesintisi yatırılmış, ancak gümrük yükümlülüğü başlamamış kabul kredili, vadeli akreditif ve mal mukabili ödeme şekillerine göre yapılan ithalat işlemlerinin fon kesintisi bu Tebliğdeki oranlar esas alınarak hesaplanır.

Madde 2 – Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

¹ 6 Numaralı Tebliğde değişiklik yapan Tebliğlerin yayımlandığı Resmi Gazete tarih ve numarası aşağıda belirtilmiştir. Değişiklikler metne işlenmiş olup, ilgili Tebliğlere bakınız.

Tebliğ No	Yayımlandığı Resmi Gazete'nin Tarihi	Sayısı	Tebliğ No	Yayımlandığı Resmi Gazete'nin Tarihi	Sayısı
7	28.10.1989	20326	8	28.08.1990	20619
9	26.02.1991	20798	10	06.04.1993	21544 (Mük.)
11	12.09.1995	22412	12	22.09.1995	22412
13	08.12.1995	22487	14	20.12.1995	22499
15	28.12.1995	22507	16	23.01.1996	22532
17	22.07.1996	22704 (Mük.)	18	06.09.1996	22749
19	11.03.1997	22930	20	05.12.1997	23191
21	05.06.1998	23363	22	17.12.1998	23556
23	04.08.1999	23776	24	04.11.1999	23866
25	18.02.2000	23968	26	11.05.2000	24046
27	09.09.2000	24165	28	10.11.2000	24226
29	25.11.2000	24241	30	20.05.2001	24407
31	08.08.2001	24487	32	27.10.2001	25566

² Son olarak 8 Ağustos 2001 tarih ve 24487 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 31 Sıra No'lu Tebliğ ile değiştirilmiş olup, yürürlük tarihi için 31 Sıra Nolu Tebliğin yukarıda yer alan Geçici ve 2. maddesine bakınız.

³ 1.1.1999 tarihinden geçerli olmak üzere, 17.12.1998 tarih ve 23556 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22 Sıra No'lu Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴ 6.4.1993 tarih ve 21544 Mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 10 No'lu Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır.

⁵ Yürürlükten kaldırılan Tebliğlerin yayımlandığı Resmi Gazete tarih ve sayıları aşağıdadır.

Tebliğ No	Resmi Gazete tarih ve sayısı	Tebliğ No	Resmi Gazete tarih ve sayısı
07.06.1988 – 19835	4	11.01.1989 – 20046	
14.10.1988 – 19959	5	15.06.1989 – 20196	
15.11.1988 – 19990			

⁶ 10 Kasım 2000 tarih ve 24226 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 28 Sıra No'lu Tebliğ ile değiştirilmiş

şeklidir. Yürürlük hükümleri için 28 No.lu Tebliğ ile ilave edilen Geçici Maddeye bakınız.

⁷ 20 Mayıs 2001 tarih ve 24407 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 30 Sıra No’lu Tebliğ ile yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlük hükümleri için 30 Sıra No’lu Tebliğ ile ilave edilen geçici madde ve yürürlük maddesine bakınız.